

Tolna vármegye

Völgysegi járás
Mára (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Mára

~~nagy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a multban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mely körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határában. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

1235-ben Mára község már szerepel.
Ekkor határos volt: Sasvár, Püspökmező, és Püspökmezővel. (Sasvár község plebániájának leírása szerint.)

Nem történt

Urbéres község

Falu

Nem volt

Nincsenek

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe ~~csatolva~~ ~~db~~
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Szomszédos: László 1 km. Győre 3 1/2 km.
Váralja 4 1/2 km.

Dombos és erdős
Ördöghegy 594 m.

1846 kat. hold (birtokivék adatai alapján).
726 k. hold szántó, 142 k. hold rét (kaszáló),
56 k. hold szőlő (beültetett), 185 k. hold
legelő, 646 k. hold erdő, — k. hold
nádas, 76 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
mocsár, kőbánya). 15 k. hold kert.

Nem

Nincsenek

Nincsenek

1039 lélek.
946 r. kath., — g. kath., 63 ref.,
21 ág. h. ev., 9 izr., — egyéb
740 magyar, 299 német, — tót,
— rutén, — oláh, — horvát,
— egyéb.

Belterületen

Vasuti állomás és ipartelep 1 1/2 km.,
82 lélekszámmal.

Bányászok

Községben: 163 ház, 443 lakásrészrel.
Vasuti állomás és ipartelepen: 15 ház,
67 lakásrészrel.

1 jegyőilak és 2 iskola.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján
kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, el-
nevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági
hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai:
szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület
székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és
távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és
hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi
bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályo-
zási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 3 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám

1 jegyző, 1 segédjegyző, orvos
..... állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Nincs

1 kisbíró (küldönc), 1 bába,

1 éjjeli őr és 3 gazdasági alkalmazott.

Helyben

6 virilista, 6 választott tag, 2-2 pót tag

A község 1 választókerületet alkot.

Nem

Szeksvárd 32 km.

Bonyhád 13 km.

Bonyhád 13 km.

Györe 3 1/2 km.

Nagymányok 6 1/2 km.

Van, 1 tag. ~~Nincs.~~

~~Van.~~ Nincs.

~~Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság~~ tag.
Kötelezett tűzoltóság.

~~Van.~~ Nincs.

Van. ~~Nincs.~~

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: *Nagymányok 6 1/2 km.*
Hány magánorvos lakik a községben: *Nincs*
Községi bábák száma: *1*
Körbába lakóhelye és annak távolsága: _____ km.
Okleveles magánbábák száma: *Nincs*
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? *Szőcsvár 2 km.*
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? *Szekszárd 32 km. és Pécs 32 km.*
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) ~~Van~~ szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: _____ intézeti ápolásban, _____ magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma: _____ *1* gyermek.
10. Milyen a község ivóvize? *Kifogástalan*
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóviz, egészséges, ártalmatlan, jó. *Kutviz, jó*
Van-e csatornázása? *Nincs*
11. Korcsmák és vendéglők száma? *3* korcsma, _____ vendéglő, _____ kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány? *Nincs*
Van-e községben közfürdő? *Nincs*
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? *Nincs*
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: *Szekszárd 32 km.*
Kir. járásbíróház székhelye és távolsága? *Bonyhád 13 km.*

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: *Szekszárd 32 km.*
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: *Bonyhád 13 km.*
Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: *Bonyhád 13 km.*
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: *Lombathely 277 km.*

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiszkolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Községi elemi népiskola: 1 tanterem,
1 tanerő.

Rkath. elemi népiskola: 1 tanterem, 1 tanerő.

Nincs

Nincs

Megvan szervezve

Szekszárd 32 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Rkath. anyaegyház Szászvár 2 km.

Ág. h. ev. " " Jermény 5 1/2 km.

Ref. " " Várpalota 4 1/2 km.

Bonyhád 13 km.

Rkath. tanítói nyugdíj járulék 2.040.000 Ft.

Rkath. kántori hozzájárulás 244.800 Ft.

Párber

Nincs

Iskolaszék intézi.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Nincs

Nincs

Nincs

Nincs

Nincs

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei ut, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

Községi (közvilágító) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Megyei ut 1/2 km.-nyire

Fővonalon Mára-Szásvár állomás marharakodóval. Ipari vasút: állomástól ipartelepéig és szénbányáig.

Nincs

Posta és távirtda állomás

Nem

1 km.

Igen. — Nem.

Középbirtok: Puszpöki erdő 538 k. hold
" Urbéres erdő és legelő 296 k. hold
Kis és törpebirtok 1012 k. hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

Nem

Urbéres legelő 179 k. hold

Igen

Igen

Urbéres erdő 107 k. hold. Szervezete van.

Szeksvárd 32 km.

Nem. Szeksvárdi borvidékhez tartozik

Igen. 1064 öb

Igen

7. *Vizrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kie a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. *Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága* (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. *Magánkezelésben álló közművek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

Nem

Székesfehérvár 144 km.

130 ló, 155 szarvasmarha,

180 sertés, 213 juh

Nincs

Bonyhád 13 km.

Szászvár 2 km. Bonyhád 13 km.

Bonyhádra

Nem

Mérték: Szekszárd. Hordó: Bonyhád.

2 szatóc

Nem

Nem

2 kovács, 2 bogrács, 1 ács, 3 kömüves, 2 asztalos, 3 borbély, 2 mészáros, 1 molnár

Nem

Hengermalom: gőz és nyersolajra 20 munkással.

Téglaagyár: kézi erőre 20 munkással.

Székesfehérvár 144 km.

Szekszárd 32 km.

Kövilágítás: Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. kezelésében.

Kőszénbánya napi 12 vagon termeléssel, villanyerőre, 400 munkással.

Nem

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

5 ház, 15 helyiséggel

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

2 ház, 2 lakás, 8 lakrész.

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

Közös tulajdon

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

10 kat. hold szántó és rét, -----

----- legelő, ----- kat. hold erdő,

egyéb *34 k. hold*
Főleg 8 k. holdat, kishaszonbérletben
2 k. holdat.

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Körjegyző: 4 hold

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Nincs

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

Nincs

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

Községi korcsma és radásrati jog

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *39* K *72* f. Házadó *25* K

17 f. Ált. kereseti adó ----- K ----- f. Tár-

sulati adó ----- K ----- f. Vagyon- és jöv.

adó ----- K ----- f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Hányabér

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

Csendőrség
Községi (kör-) jegyző.